

Fe Fernández Villaret

Llibretera

Ara fa deu anys que va aixecar la persiana de L'Espolsada per primer cop. En aquest temps, la llibreria de les Franqueses del Vallès s'ha convertit en un punt de referència del sector editorial i s'ha guanyat la fidelitat i l'estima de centenars de lectors

CRISTINA CALDERER

“La bona literatura és per a tothom”

◆◆◆◆◆ Jordi Nopca

La història de L'Espolsada podria motivar una pel·lícula –i per anar bé hauria de ser una producció indie–. Estaria protagonitzada per una dona que, als 32 anys, deixa la feina de traductora científica en uns laboratoris i obre la llibreria que “voldria trobar com a clienta” en un municipi que fins llavors no tenia ni tan sols un quiosc on es poguessin comprar llibres. Gràcies a l'empenta i la creativitat de la protagonista, la petita botiga –d'uns 70 metres quadrats– es converteix en un punt de trobada indispensable per als lectors, i ben aviat la comencen a visitar autors, traductors, editors, agents i altres llibreters. Seria la història d'un èxit –el triomf d'un model de proximitat i literari– i tindria un final obert, perquè L'Espolsada tot just acaba de celebrar deu anys en plena forma.

Viatgem fins al febrer del 2007. Quan vaig obrir l'Espolsada ho tenia difícil: vaig triar un poble que és poc poble, gran i dispers geogràficament, i uns mesos després va començar l'hecatombe econòmica.

Vas voler obrir un negoci en un context complicat. Quins canvis has vist, al sector, durant aquesta última dècada?

Han tancat llibreries i han desaparegut distribuïdores, però també han nascut unes quantes editorials petites, portades per gent amb vocació i projectes molt clars. Bona part de les llibreries que hem nascut durant l'última dècada compartim la mateixa manera de fer. La nova generació de llibreters som molt lectors.

És el fenomen conegut com a autoocupació.

Busquem models sostenibles i aquest és, a curt termini, el que pot funcionar. Jo he estat tota sola a la llibreria durant aquests deu anys, tot i que des de fa uns mesos tinc una estudiant de pràctiques, la Glòria Arquillo, i els tres clubs de lectura infantils els porta la Glòria Gorchs.

Quina mena de llibreria tens? Generalista. Hi ha literatura per a adults i infantil i juvenil, però tam-

“**DE CADA DEU LLIBRES QUE VENEM, VUIT SÓN EN CATALÀ I DOS EN CASTELLÀ**”

bé llibres de cuina i de jardineria. Algunes coses no les venc perquè em semblen miserables.

Posa-me'n un exemple.

La saga d'*After*, d'Anna Todd. La imatge que aquestes novel·les donen de l'amor és terrible, sobretot tenint en compte que les llegeixen adolescents. Fa poc va venir un pare que volia comprar *After* i *El Petit Príncep* per a la seva filla de 12 anys. Li vaig dir que si volia li demanava el llibre, però abans de fer-ho li vaig dir que donés un cop d'ull a l'argument quan fos a casa.

Com va acabar, la història?

Em va trucar i em va dir: “Tens raó, és horrorosa!” I no l'hi va regalar.

Un bon llibreter ha de prescriure?

No soc ningú per jutjar els gustos dels altres. Ara bé, jo puc intentar seduir els lectors. He recomanat Carson McCullers a perfils de gent molt diversos, i la reacció ha sigut molt positiva. Que no ens enganyin: la bona literatura és per a tothom.

Què és el millor de la teva feina? El contacte amb els lectors i la possibilitat de poder parlar a fons d'un llibre –i de literatura–, ja sigui a través de les presentacions o dels clubs de lectura.

Digue'm alguna cosa que hàgiu llegit. Vam començar amb *Una lectora poc corrent*, d'Alan Bennett, i el llibre que llegirem al març és *Somnis en temps de guerra*, de Ngũgĩ wa Thiong'o. El 2009 érem 15 persones. Ara som unes 35. El club de lectura m'obliga a estar molt desperta, perquè tinc les meves dèries lectores i vull equilibrar llengües, editorials i la proporció entre homes i dones.

Una de les dèries és Rodoreda.

Sí. Però en tinc més: la literatura de la primera meitat del segle XX. Bona part de la novel·la i el conte nord-americans. La literatura escrita per dones: no les novel·les cursis i roses, sinó la mirada en femení.

Hi ha una part poc glamurosa de la feina de vendre llibres.

Sí. La part logística és molt feixuga i l'has de fer molt bé perquè et surtin els números. El sector editorial presenta novetats contínuament, i alhora has d'anar fent devolucions per quadrar estocs. Una llibreria és dels pocs negocis del món en què pràcticament invertim diners cada dia.

On tens el magatzem?

No en tinc. La gent de Robafaves em van donar un bon consell: “El magatzem ha de ser la llibreria. El que no tinguis exposat no ho vendràs”.

Quins han sigut els dos llibres més venuts de L'Espolsada?

En primer lloc hi ha *Primavera, estiu, etcètera*, de Marta Rojals. Després, *En lloc segur*, de Wallace Stegner.

Si tiréssim més avall en el rànquing, què hi trobaríem?

Entre els deu més venuts hi ha *Ànima*, de Wajdi Mouawad, *Victus*, d'Albert Sánchez Piñol, *Jo confesso*, de Jaume Cabré, *El silenci del far*, d'Albert Juvany, *La amiga estupefida*, d'Elena Ferrante, *La nevada del cucut*, de Blanca Busquets, *Mare i filla*, de Jenn Díaz, i *Anatomia de les distàncies curtes*, de Marta Orriols.

És un llista força diferent de la llista general de tot Catalunya.

Hi ha algun títol que sí que ha tingut vendes molt altes, però la llista de L'Espolsada em fa molt contenta perquè reflecteix el que he estat defensant durant tot aquest temps. Il·lusiona que hi hagi tants autors catalans vius que interessin.

Vens més llibres en català?

Sí. De cada deu llibres, vuit són en català i dos en castellà. ◆◆